

„Klimaváltozással kapcsolatos
szemléletformálás és stratégiaalkotás

Lenti Városban”

KEHOP-1.2.1-18-2018-00040

Klimaváltozás mindennapjainkban

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Kohéziós Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Kedves Lakosság!

A klímaváltozás a 21. század egyik legsúlyosabb környezet-egészségügyi problémája.

Magyarországon az extrém hőmérsékleti események jelentik a legfőbb egészségügyi kockázatot. A hóhullámokkal szemben a legsérülékenyebbek azok az idősek és a gyerekek, akik légzőszervi, anyagcsere, mentális vagy krónikus betegségekben szenvednek.

Számolni kell egyes rovarok, rágcsálók által terjesztett betegségek elterjedésére, új kártevők megjelenésére vagy akár az allergén növények elszaporodására is.

Fontos, hogy mi is felkészüljünk ezekre a változásokra, ebben a kiadványban ehhez szeretnénk segítséget nyújtani.

Horváth László
Lenti város polgármestere

Mit is jelent a klímaváltozás?

Földünk klímájának, éghajlatának tartós és jelentős változását jelenti helyi vagy globális szinten.

Megváltozik a hőmérséklet, a csapadék mennyisége és eloszlása, a széljárás, a napsütéses órák száma.

Nem is gondolnánk, hogy a klímaváltozás olyan emberi tevékenységekre vezethető vissza, mint például a fosszilis tüzelőanyagok (földgáz, kőolaj, szén) elégetése, az erdőirtás, a műanyagok túlzott használata, a felesleges termékek vásárlása vagy éppen a víz pazarlása.

Csupán akkor remélhetünk változást, ha sürgősen átalakítjuk pazarló, természetet kizsigerlő szokásainkat.

Hazánk a klímaváltozás szempontjából
Európa legsérülékenyebb régiójához tartozik.

Amennyiben nem történik gyors és
hatékony változás a hazai víz-, mező- és
erdőgazdálkodásban,
akkor 2050-re az ország közel kétharmada
száraz sztyeppévé válhat.

Nem fogunk tudni kukoricát termelni,
eltűnnek a fenyők és a
nyári aszályos időszakban
a legeltetés is kétségesseé válik.

Vizeink eltűnése miatt súlyos bajban lesznek
az átvonuló, itt táplálkozó madarak is
mint a vadludak vagy a parti madarak.

A klímaváltozás hatására már most
több olyan rovarfaj is megjelent,
amelyek jelentős károkat okoztak
őshonos növényeinkben.

Nyilvánvaló, hogy tennünk kell azért,
hogy ezt a tragikus jövőképet megváltoztassuk.

Lássunk néhány hétköznapi jó példát,
amivel mi is tehetünk
környezetünk megóvásáért!

Vegyünk búcsút az egyszer használatos műanyagoktól!

Ide tartoznak az eldobható evőeszközök,
a szívósál, az ételtartó dobozok
vagy a PET palackok.

Csak Magyarországon évente
legalább másfél milliárd PET-palackot
hoznak forgalomba.
Ennek a 70 %-a nem kerül újrahasznosításra.
Lerakókban, folyómedrekben,
égetőkben végzik, majd mikroműanyagga
szétesve bekerülhetnek az ivóvizeinkbe.

Használjunk környezetbarát tisztítószereket!

Házi készítésű környezetbarát tisztítószerek esetén kevesebb szemét keletkezik, nem terheljük feleslegesen vegyi anyagokkal szeretteinket és önmagunkat, és sokkal olcsóbban jöhetünk ki.

Néhány tipp:

Súroláshoz a **szódabikarbóna** vizes állagú keveréke megfelelő választás.

Felmosáshoz a vízbe tegyünk pár evőkanál **citromsavat**.

Kézi mosogatáshoz használjunk **mosószódát**.

Ablaktisztításhoz kiváló az **ecetes** víz.

Borfolt eltávolítására az **asztali só** jó megoldás.

Kerüljük az illatosított kozmetikumokat, háztartási tisztítószereket melyek rákos megbetegedést is okozhatnak.

Tegyük tudatossá a bevásárlást!

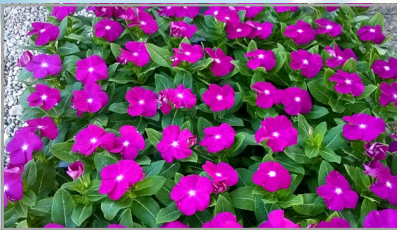
Mindig vigyünk magunkkal táskát vagy kosarat.

Készítsünk bevásárló listát, így elkerülhetjük,
hogy felesleges termékeket vigyünk haza.

Akkor se fogadjunk el reklám anyagot,
ha ingyen adják.

Kerüljük a konzerv és mirelit áruk vásárlását,
hisz a friss áru kevesebb csomagolást igényel
és egészségesebb.

Amennyiben tehetjük,
helyi termékeket vásároljunk.

A képek a lenti termelői piacon készültek.

Komposztáljunk!

A vegyes hulladék tekintélyes részét képezik a biológiailag lebomló hulladékok, mint a kerti hulladék és az ételmaradékok. Legjobb és legtermészetesebb dolog, ami ezzel a szerves hulladékkal történhet, az a komposztálás.

Komposztálni nem csak kint a szabadban lehet.
Ma már több eljárás is ismert,
melyek segítenek abban, hogy az otthon keletkező
zöldhulladékot akár a lakásban is értékes
tápanyaggá alakítsuk.

Ahhoz, hogy ideális körülményeket biztosítsunk
a munkálkodó mikroorganizmusoknak,
75% zöld hulladékhoz (zöldség, gyümölcs, fű) adjunk
25% barna hulladékot (gallyak, forgács, mulcs).

Ne kerüljön a komposztunkra hús, kenyér,
csont, záptojás, sütés után maradt olaj,
vegyszer, gyógyszer, háztartási hulladék!

A környezetünk megóvása mellett alkalmazkodnunk is kell!

A hőség hullámok nagyon megviselik az idősök szervezetét. Ebben a korban ugyanis már nem működik tökéletesen a szervezet hőszabályozó mechanizmusa.

De mit tegyünk ha támad a hőség?

Az idősök sokszor nem isznak elég folyadékot. Mindig figyeljünk a folyadékfogyasztásra, hogy elkerüljük a kiszáradást.

Hűtsük környezetünket.

A szoba belső hőmérsékletét hőségnapokon legfeljebb 27 fok körül tartsuk, az ablakot csak éjszaka és hajnalban nyissuk ki, nappal sötétítsünk be.

Nagyon jó hatású, ha egy-egy alkalommal maximum fél órára nedves törölközőt teszünk a homlokunkra, nyakunkra, csuklónkra.

A nagy melegben csak minimális fizikai munkát végezzünk.

Lehetőség szerint a déli órákban ne tartózkodjunk az utcán.

Gyűjtsük az esővizet!

Mivel a klímaváltozás hatására egyre szélsőségesebb csapadékeloszlással, vagyis az extrém száraz és extrém csapadékos időszakok hektikus váltakozásával kell számolnunk, nem árt, ha meg tudjuk oldani a csapadékvíz – legalább egy részének – visszatartását. Éppen ezért fontos a tetőről felfogott esővizet tárolni, és a szárazabb időszakban felhasználni a kert öntözéséhez.

Az így összegyűjtött víz öntözésen kívül még használható takarításhoz, mosáshoz, WC-öblítéshez is.

Fásítsunk, zöldítsünk!

A növények kiváló segítők az éghajlatváltozás elleni küzdelemben, hiszen a szén-dioxid megkötése által hozzájárulnak a légkörben található üvegházhatású gázok koncentrációjának csökkentéséhez.

Éppen ezért a klímavédelem érdekében is zöldíthetjük, fásíthatjuk kertünket, de akár balkonunkat, háztetőnket, házfalunkat is.

Érdemes olyan fajtákat választanunk, amelyek jól tűrik a szárazságot, a meleget.

A lombos fák különösen alkalmasak erre a célra, hiszen csak nyáron árnyékolnak, amikor arra valóban szükség van.

Emellett érdemes a kertben árnyékos zugokat, esetleg kisebb víz-felületeket kialakítani.

„A földi élet jövője attól függ, hogy képesek vagyunk-e cselekedni. Sokan egyénileg is megtesznek minden tőlük telhetőt, ám valódi sikert csak akkor érhetünk el, ha gyökeres változások mennek végbe a társadalomban, a gazdaságban és a politikában.”

David Attenborough

Kiadja: Lenti Város Önkormányzata
Szöveg: IMRO-DDKK Nonprofit Kft.
Gyártás-Nyomtatás: Conti-Livello Kft.
Készült: 2021. március